

Byens Hus

Stændertorvet 1, 4000 Roskilde

Onsdag den 18. januar 2017 kl. 19.30

Royal Winds

Mikael Beier - fløjte
Henrik Goldschmidt - obo
Lee Morgan - klarinet
Klaus Frederiksen - fagot
Allan Bendsen - horn

J. S. Bach
(1685 - 1750)

Koncert nr 2 a-mol BWV 593 (1714)
(efter Vivaldi opus 3/8, arrangeret for blæserkvintet
af Mordechai Rechtman)

Allegro moderato
Adagio
Allegro

Henrik Goldschmidt
(1959 -)

Autumn Wind for blæserkvintet - uropførelse (2016)

Jacques Ibert
(1890 - 1962)

Trois pièces brèves for blæserkvintet (1930)

Allegro
Andante
Assez lent - Allegro scherzando

***

Carl Nielsen
(1865 - 1931)

Kvintet for blæsere, A-dur opus 43 (1921)

Allegro ben moderato
Menuet
Præludium og tema med variationer

J. S. Bach Koncert nr 2 a-mol BWV 593

Bach komponerede en væsentlig del af sine værker for orgel i årene 1708 -1717, da han var organist og kapelmester for Hertugen af Weimar. Mange af disse værker var arrangementer af allerede eksisterende instrumentlværker af andre komponister. På Bachs tid, før begrebet ophavsret overhovedet var opfundet, var dette et tegn på respekt og anerkendelse af en kollega.

I transformationen til solo-orgel af Vivaldi's koncert for to violiner overskrider Bach på en vis det almindelige arrangements ydmyghed overfor det originale værk: kontrapunktet er stærkt udvidet i forhold til den oprindelige sats-struktur af Vivaldi. Det er på denne baggrund, at man betegner også dette orgelværk som et originalt værk fra Bachs hånd, selvom hele værkets tematik er skabt af Vivaldi. Som et svar fra vores tid på denne frie tilgang til originalmaterialet (hvem sagde downloads) har Mordechai Rechtman, tidligere førstefagottist i Israel Philharmonic, arrangeret Bachs orgelversion for blæserkvintet.

Henrik Goldschmidt Autumn Winds (1983)

"Autumn Winds" er en musikalsk skildring af den flugt familien Goldschmidt måtte begive sig ud på i oktober 1943. Med udgangspunkt i BBCs berømte radiosignal udvikles en traditionel jødisk nytårs-feststemning, men dansen, glæden afbrydes abrupt. Flugt. Taknemmelighed. En stille eftertanke. Værket er skrevet i "moderne jødisk stil", som Goldschmidt udvikler ud fra den gamle østeuropæisk klezmer-tradition og den kantorale synagogesang, chazanut.

Jacques Ibert var elev af Paul Vidal på konservatoriet i Paris. Han vandt en Prix de Rome i 1919 for sin kantate, *Le poète et la fée*. Fra 1937 var han direktør for det franske akademi i Rom og fra 1955 til 1957 var han chef for Opéra-Comique i Paris. Iberts musik er ret "let", ofte vittigt og fantasifuldt orkestreret med gode melodier. Selvom han ikke tilhørte gruppen, Les Six, er hans musik i nogen grad i samme stil som dennes. Hans bedst kendte værk er nok orkesterværket *Divertissement* (1930), som er baseret på den musik, han skrev til Eugène Labiches skuespil, *Un chapeau de paille d'Italie* (*En italiensk stråhat*). I løbet af værket er der komiske citater fra mange værker, herunder Mendelssohns Bryllupsmarch. Blandt Iberts andre værker kan nævnes *La Ballade de la geôle de Reading* efter Oscar Wildes digt (omarbejdet og opført som ballet i 1947) og en *Concertino da Camera* for saxofon og *Le petit âne blanc* for klaver nævnes. Han skabte også filmmusik, blandt andet til Orson Welles' version af *Macbeth* (1948).

Carl Nielsen Kvintet for blæsere

En aften i efteråret 1921 ringede Carl Nielsen til sin ven, pianisten Christian Christiansen. Han holdt netop prøve på Mozart sammen med obo, klarinet, fagot og horn. De fire blæsere var oboisten Svend Christian Felumb, klarinettisten Aage Oxenvad, hornisten Hans Sørensen og fagottisten Knud Lassen. De var alle medlemmer af Det Kongelige Kapel. De fortsatte med at spille under samtalen, så Carl Nielsen kunne høre dem i telefonen. Han blev interesseret og spurgte, om han måtte komme over og lytte. Den måde, Mozart 'leger' med instrumenterne på, blev en sådan inspiration, at Carl Nielsen kort tid efter meddelte Felumb, at han ville skrive et stykke for blæserkvintet.

Den 24. januar 1922 finder uropførelsen af Symfoni nr. 5 sted og d. 1. februar tager Nielsen til Göteborg for at dirigere. I marts dirigerer han i København, Berlioz' *Symphonie fantastique*. I den langsomme 3. sats i denne er der en engelskhornsolo, der besvares fjernt i kulissen af en obo. Felumb blæste denne solo, og om natten efter koncerten ringer Nielsen og spørger, om det er muligt at skifte fra obo til engelskhorn undervejs i en sats. Det bekræfter Felumb, og dermed beslutter Nielsen sig for at anvende engelskhornet. Dette sker i Præludiet i 3. sats, variationerne over Niensens egen salmemelodi *Min Jesus, lad mit hjerte få*. Også temapræsentationen spilles på engelskhorn, derefter skal der skiftes tilbage til obo. I den sidste variation, hvor temaet omtrent kommer i sin originale skikkelse, havde Nielsen egentlig tænkt sig, at der skulle skiftes tilbage til engelskhorn, men han fortrød. Det har åbenbart været for vanskeligt for oboisten at skifte på den korte tid. I manuskriptet til blæserkvintetten fremgår rettelsen af sidste side.

Carl Nielsen tager tilbage til Göteborg og skriver videre på kvintetten. I slutningen af april er den færdig. Den får en privat opførelse den 30. april. Uropførelsen finder sted d. 9. oktober 1922 ved en koncert i foreningen Ny Musik. Medvirkende er de musikere, den er skrevet til, Københavns Blæserkvintet, der ud over de fire musikere også omfatter fløjtenisten Paul Hagemann. Han er imidlertid amatør og bliver kort tid efter erstattet med fløjtenisten Holger Gilbert-Jespersen, der også bliver kapelmusiker. Kvintetten skifter så navn til Det Kongelige Kapels Blæserkvintet. I 1936 foretager de en indspilning på grammofon af kvintetten. Værket bliver godt modtaget. I Politiken kan man læse: 'Carl Nielsen, som dog nu virkelig ikke længere er nogen Aarsunge, forbavser ved hvert nyt Værk. Han naar hvad han vil'.

Royal Winds - eller som de også kaldes "Sure Gamle Mænd" - blev stiftet i 2015 af rutinerede soloblæsere fra Det Kgl Kapel og DR Symfoni-orkestret. Kvintetten spiller ikke kun det klassiske repertoire for besætningen, men har skabt et nyt og spændende alternativ i en ofte utraditionel programlægning. Koncerterne kan indeholde både en klassisk afdeling med musik af fx Beethoven, Mozart og Carl Nielsen og en afdeling med kendte arier og velarrangerede uddrag fra de store operaer af fx Mozart, Verdi, Puccini, Carl Nielsen mfl. Musikerne i kvintetten skriver og arrangerer selv musik, hvilket afspejler sig i ensemblets unikke repertoire.

Entre 125 kr. for ikke medlemmer (unge under uddannelse 60 kr. - under 16 gratis).

Kommende koncerter i Roskilde Musikforening :

Onsdag d. 1. februar kl. 19.30 Roskilde Bibliotek, Dronning Margrethes vej 14, 4000 Roskilde
Mogens Wenzel Andreasen - foredrag "Musikfænomenet Pierre Boulez" I samarbejde med Alliance Francaise Roskilde.
Entré 50,- kr. for ikke medlemmer af Roskilde Musikforening og Alliance Francaise Roskilde

Tirsdag d.7. februar kl. 19.30 Himmelev Sognegaard, Østre Kirkevej 2, 4000 Roskilde
Trio Ismena (klavertrio) - værker af Turina, Gudmundsen-Holmgreen og Arensky